

tale

DOOR DS. A. P. HEINER

RENAËNS

Het klinkt ons altijd enigszins eigenaardig in de oren, wanneer er gesproken wordt van de „tale Kanaäns“; er zit iets ongunstigs in; er komt onwillekeurig een lichte glimlach om de lippen. De neiging openbaart zich, wat te spotten met degenen, die ze gebruiken; hoogstens nederbuigend-welwillend te luisteren naar dat vreemde, dat wèl achter is bij het moderne van onze huidige taal!

Bedoelde sprake wordt het meest gebezigd in zekere kringen, die in het godsdienstig leven een min of meer aparte plaats innemen; een bepaald merk dragen.

Daar wordt ze gehandhaafd, om uitdrukking te geven aan de opvattingen en gedachten, die heersende zijn ten aanzien van de geestelijke dingen. En dan is ze vastgelegd in geijkte gezegden, in speciale woorden, in zelfs wonderlijke beweringen. Er zijn de vrijwel staande formules, waarin velerlei beschouwing is geconserveerd.

Nu zal niemand het recht (mogen) ontzeggen, om voor enig gebied van het leven een daarvoor geëigende woordenschat te bezitten. Dat zal zelfs moeilijk te ontgaan zijn.

Doch het gevaar is lang niet denkbeeldig, dat op deze wijze verloren wordt, of niet bereikt het contact met het gewone leven; en dit mag toch niet gemist; zeker niet, waar het geldt de dingen van het koninkrijk Gods.

Dit is echter het geval met de „tale Kanaäns“, zoals deze dan gewoonlijk wordt opgevat.

Ze is vrijwel geworden tot een verschei-

denheid van onbegrijpelijke uitdrukkingen, alleen verstaanbaar voor de ingewijden, de ingeleiden. Die weten ze onder elkander te hanteren, doch anderen kunnen de bedoeling niet vatten. Dat geeft aanleiding tot spot, in verwijt van achterlijkheid; dat heeft tot gevolg een zich-van-verre-houden, waar immers geen plaats is voor „vreemden“, temeer, daar de „tale Kanaäns“ dan aangemerkt wordt als kenteken dergenen, die tot het „volkske“ behoren. En zó heeft, helaas niet ten onrechte, dit woord zijn minder-gunstige betekenis verkregen.

Er wordt in de Schrift éénmaal melding gemaakt van de „tale Kanaäns“. En 't is merkwaardig, — maar wanneer we letten op de beduidenis ervan in 't hele verband van de tekst, dan komen we tot een tegenovergestelde gedachte, die de gangbare weerspreekt. In Jesaja 19:18 staat: „Te dien dage zullen er vijf steden in Egypteland zijn, sprekende de spraak van Kanaän...“

De profeet, na eerst het gericht te hebben verkondigd, mag in dit gedeelte een heilsboodschap doen horen.

Egypte, hier te zien als vertegenwoordiger der heidenwereld, zal gebracht worden tot het licht der genade, in dienst van den waren God. Het zal spreken de spraak van Kanaän, de taal dus, waarin de Here, Israëls God, wordt vereerd en aangebeden. Men kan dit opvatten in deze zin, dat de Egyptenaren zelf die taal machtig zijn, of dat het ziet op de Joden, in het land van de Nijl woonachtig, die daar verbreiden de

kennis van hun God, in de „heilige“ woorden.

In elk geval is het duidelijk, dat er gedoeld wordt op de bekendheid der heidense volken met de waarheid, zoals de Here die aan Zijn verkoren volk had geopenbaard. Midden in Egypte zal een altaar zijn, den Here gewijd; aan de landpale een opgericht teken voor Hem, bewijs van de eer en hulde, ook hier, Hem gebracht.

Dan weerklinkt op deze plaatsen, tot des Heren dienst bereid, de „tale Kanaäns“; in gebed en dankzegging, in lof en verheerlijking, in hulpzoekend verlangen en toevluchtnemend vragen rijst tot God het woord des harten, weergegeven in de sprake, die nu beiden verbindt, Israëliet en Egyptenaar, Jood en heiden, in de dienst van den levenden God, den Here des Verbonds. Tezamen verheffen zij zich tot den Almachtige, in eenheid van geloof en liefde voor den Genadige. Daarin is dan weggenomen de scheiding, in de taal zo scherp aan de dag tredend; uitgewist is de tweehed, die de afstand deed blijven, in onmogelijkheid van gemeenschap, waar de taal hen uiteen deed gaan. Nu is er de saamhorigheid voor 't oog van den hemelsen Vader, tot Wien stijgt het woord der aanbidding, ook uit de mond van het volk,

welks spraak de kinderen van Jakob niet verstonden.

De „tale Kanaäns“, — zij vindt haar kracht niet in de beperktheid der ingewijden, doch in de gemeenschap der gelovigen; zij wijst niet op de afzondering der „gekenden“, doch op de eenheid, ook met „die buiten stonden“;

zij doelt, naar Jesaja's profetie, op de aanraking der „vreemden“ met het volk Gods; de verbondenheid van al Gods kinderen, ook uit de heidenen vergaderd.

Aanvankelijke vervulling van dit woord zien we, wanneer het Kind Jezus meegenomen wordt ter vlucht naar Egypte. Tot de Zijnen gezonden, zal Hij, door hun verwerping heen, zich begeven tot de heidenen: Hij was ook Zelf reeds in Egypte. Het zedingsbevel stuwt voort in de richting naar deze volken, die hun eigen taal spreken tot hun afgoden. Zij moeten leren verstaan de taal van Kanaän, in ware kennis en dienst van God. Dit komt tot zijn heerlijke volheid, wanneer in het hemels Kanaän zullen samenzijn de velen, van alle taal en volk en natie, die Gode toezingen het eeuwig „dank en ere“, samenstemmend in het nieuwe lied der gezaligden, opklinkend tot den Vader en het Lam.

De doodsrivier van Budapest

Een man staat zwijgend op de brug
En hoog ziet op hem neer de heilige van Budapest.
Hij wandelt naar de leuning toe
— Mijn vader kan het zijn, die slanke rug —
En staart omlaag, het water stroomt zo moe,
Het doodt de laatste moed, die hem nog rest.
Hij stort omlaag in het zwijgend Budapest.

De ramen staan nog open,
Want de nachten zijn zo mild in Budapest.
Ik hoor geruchten uit het scheepskwartier,
Niet duidelijk, maar zeer verdoken,
Want groot en stil heerst de rivier.
Mijn felle angst en adem zijn de rest
Van het groot en heerlijk Budapest.

SJOERD LEIKER.

